

PRIMLJENO:	3. 11	20 14. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-2114-1	
VEZA:		
EPA:	404	xxv
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

SKUPŠTINA CRNE GORE

n/r **Predsjedniku, Ranku Krivokapiću**

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore, podnosimo PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FINANSIRANJU POLITIČKIH PARTIJA

U Podgorici,

03. februara 2014. godine

POSLANICI:

1. Azra Jasavić, Azra Jasavić
2. Goran Danilović, Goran Danilović
3. Neven Gošović, Neven Gošović

PREDLOG

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FINANSIRANJU POLITIČKIH PARTIJA

Član 1

U Zakonu o finansiranju političkih partija ("Službeni list CG", br. 42/11, 60/11 i 1/12) u članu 6 poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koja glase:

„Za finansiranje redovnog rada i troškova izborne kampanje politička partija i podnositac izborne liste mogu uzeti kredit kod poslovne banke i druge finansijske institucije i organizacije.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, organ državne uprave nadležan za poslove finansija(u daljem tekstu:Ministarstvo)može izdati garanciju, imajući u vidu ostvarenje budžetskih prihoda i iznos sredstava za finansiranje političkih partija opredijeljen godišnjim zakonom o budžetu.”

Član 2

U članu 7 poslije stava 4 dodaju se dva nova stava koja glase:

„Ministarstvo je obavezno da političkoj partiji zastupljenoj u Skupštini obezbijedi sredstva za zakup prostorija za redovan rad političke partije.

Nadležni organ lokalne uprave obavezan je da političkoj partiji zastupljenoj u skupštini jedinice lokalne samouprave, obezbijedi sredstva za zakup prostorija za redovan rad političke partije.

U stavu 5 koji postaje stav 7 riječi: „stavom 4,, zamjenjuju se riječima: „st.4, 5 i 6,,

U stavu 6 koji postaje stav 8 riječi: „Organ državne uprave nadležan za poslove finansija(u daljem tekstu:Ministarstvo),, zamjenjuje se riječju „Ministarstvo,, a riječi: „st. 1,2 i 3,, zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2, 3, 5 i 6,,.

U stavu 7 koji postaje stav 9 riječi: „st. 1,2 i 3,, zamjenjuju se riječima: „st. 1,2,3,5 i 6,,.

Član 3

Poslije člana 7 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 7a

Ukoliko organ lokalne samouprave ne izmiri obaveze iz člana 7 st. 1,2,3 i 5 ovog zakona, Ministarstvo će, na zahtjev političke partije u roku od 10 dana od dana podnošenja zahtjeva, naložiti obavezno izmirenje predviđenih sredstava.

Ukoliko organ lokalne samouprave, u roku iz stava 1 ovog člana ne postupi po nalogu Ministarstva, Ministarstvo će blokirati račun jedinice lokalne samouprave, u skladu sa Zakonom.”

Član 4

Poslije člana 11 dodaje se novi član koji glasi:

,Član 11a

Ukoliko organ lokalne samouprave ne izmiri obaveze iz čl. 10 i 11 ovog zakona, Ministarstvo će na zahtjev podnositelja izborne liste u roku od 10 dana od dana podnošenja zahtjeva naložiti obavezno izmirenje predviđenih sredstava.

Ukoliko organ lokalne samouprave u roku iz stava 1 ovog člana ne postupi po nalogu Ministarstva, Ministarstvo će blokirati račun jedinice lokalne samouprave, u skladu sa Zakonom.

Član 5

U članu 16 dodaje se novi stav 4 koji glasi:

"Zabranjeno je političkim partijama i drugim podnosiocima izbornih lista da primaju priloge od fizičkih i pravnih lica koja se nalaze pod istragom, protiv kojih je u toku sudski proces ili koja su osuđena zbog počinjenog krivičnog djela sa elementima korupcije ili organizovanog kriminala."

Član 6

Poslije člana 16 dodaje se novi član 16a koji glasi:

, „Zabrana donacija državi i jedinicama lokalne samouprave

Član 16a

U periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i mjesec dana nakon izbora, zabranjeno je fizičkim i pravnim licima i preduzetnicima da doniraju materijalna i druga sredstva državi ili jedinici lokalne samouprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama, državnim fondovima ili privrednim društavima čiji je osnivač i/ili većinski ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave."

Član 7

U članu 17 dodaje se novi stav 2 koji glasi:

„Zabranjeno je vršenje bilo kog oblika pritiska na pravna lica, privredna društva i fizička lica kako bi se na bilo koji način uticalo na ishod izbornog rezultata, uključujući i pritisak na fizička lica da ne izađu na izbore ili glasaju ili ne glasaju za određenu izbornu listu, političku partiju ili kandidata.”

Član 8

Član 18 mijenja se i glasi:

„Zabranjeno je plaćeno reklamiranje državnih organa i organa lokalne samouprave, javnih preduzeća, javnih ustanova, državnih fondova i privrednih društava čiji je osnivač i/ili većinski ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora.

Zabranjena je distribucija propagandnog materijala političkih partija u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama, državnim fondovima i privrednim društvima čiji je osnivač i/ili većinski ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave.”

Član 9

U članu 19 dodaju se novi stavovi 3, 4 i 5 koji glase:

”U periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i tri mjeseca nakon izbora, svaka državna i lokalna budžetska potrošačka jedinica dužna je, na svojoj ili internet prezentaciji organa pod čijim se upravljanjem nalazi, objavljivati sedmodnevno analitičke kartice sa svih računa koje ima u svom posjedu.

U periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i tri mjeseca nakon izbora Ministarstvo finansija prikuplja i objavljuje na nedeljnem nivou izvode iz državnog trezora i računa lokalnih samouprava, kao i analitičke kartice svih državnih i lokalnih budžetskih jedinica.

Dokumenta iz stava 4 ovog člana na nedeljnem nivou dostavljaju se i radnom tijelu Skupštine nadležnom za pitanja antikorupcije.”

Član 10

Poslije člana 19 dodaju se novi članovi 19a, 19b, 19c, 19d i 19e koji glase:

„Ograničenje isplate jednokratnih i trajnih naknada

Član 19a

U periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i mjesec dana nakon izbora zabranjeno je donošenje odluka o isplatama ili isplate različitih jednokratnih naknada, kredita ili drugih davanja ili povoljnosti na centralnom ili lokalnom nivou pogotovo:

- 1) subvencije i državnu pomoć privrednim društvima;
- 2) oprost PDV-a, ostalih poreza i parafiskalnih izdataka;
- 3) jednokratna vanredna davanja penzionerima;
- 4) razne vrste otpremnina;
- 5) kredite poljoprivrednicima i preduzetnicima;

- 6) isplate dugovanja po osnovu stare devizne štednje;
- 7) dodjele stanova i stambenih kredita;
- 8) dodjele udžbenika i školskog pribora;
- 9) jednokratne naknade štete izazvane vremenskim i drugim nepogodama;
- 10) sva ostala davanja ili povoljnosti koja na bilo koji način mogu uticati na određenog pojedinca ili grupu stanovništva da glasaju za neku koaliciju, političku partiju ili kandidata.

Izuzetno, ukoliko se isplate dugovanja po osnovu stare devizne štednje, krediti poljoprivrednicima i dodjele udžbenika i školskog pribora moraju učiniti u periodu iz stava 1 ovog člana jer to nalaže obaveze iz drugih zakona, propisa ili nepredviđene okolnosti, informacije o svim dotacijama iz ovog stava potrebno je na nedeljnem nivou dostavljati Državnoj izbornoj komisiji i skupštinskom radnom tijelu nadležnom za poslove antikorupcije.

Državna izborna komisija je dužna da sve informacije iz stava 2 ovog člana objavi na svojoj internet stranici najkasnije u roku od 48 časova od dobijanja.

Član 19b

U periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i mjesec dana nakon izbora zabranjeno je uvećanje ukupnog iznosa za sve jednokratne socijalne naknade preko 5% u odnosu na prosječne mjesecne isplate za tu namjenu od svake nadležne institucije pojedinačno tokom 12 prethodnih mjeseci.

U periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i mjesec dana nakon izbora zabranjeno je uvećanje ukupnog iznosa za sva trajna socijalna davanja preko 5% u odnosu na prosječne mjesecne isplate za tu namjenu od svake nadležne institucije pojedinačno tokom 12 prethodnih mjeseci.

Član 19c

U periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i mjesec dana nakon izbora zabranjeno je pravnim licima čiji je osnivač, djelimični ili većinski vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave da vrše bilo kakve dotacije ili oprost dugova građanima i korisnicima pogotovo onih koji se odnose na:

- 1) račune za struju;
- 2) račune za vodu;
- 3) ostale račune za sve vrste javnih usluga.

Državna elektroenergetska kompanija (Elektroprivreda Crne Gore) dužna je da na mjesecnom nivou prosleđuje ministarstvu nadležnom za poslove ekonomije spiskove dužnika za struju, pogotovo u dijelu iznosa i vremena zastare dugovanja.

Spiskove iz stava 2 ovog člana ministarstvo nadležno za poslove ekonomije je dužno da objavi na svojoj internet stranici najkasnije 48 časova od dana dobijanja, uz vođenje računa o standardima iz oblasti zaštite podataka o ličnosti.

Sva lokalna javna preduzeća na mjesecnom nivou su dužna da dostavljaju glavnim administratorima svojih jedinica lokalne samouprave spiskove dužnika za vodu i ostale javne usluge, pogotovo u dijelu iznosa i vremena zastare dugovanja.

Spiskove iz stava 4 ovog člana glavni administratori su dužni da proslijede Ministarstvu u roku od 48 časova od dana dobijanja.

Spiskove iz stava 4 ovog člana Ministarstvo je dužno da objavi na svojoj internet stranici najkasnije 48 časova od dana dobijanja, uz vođenje računa o standardima iz oblasti zaštite podataka o ličnosti.

Spiskove iz stava 2 i 4 ovog člana ministarstva su dužna dostaviti i radnom tijelu Skupštine nadležnom za pitanja antikorupcije, na mjesecnom nivou.

Pored imena i prezimena, iznosa i perioda dugovanja koji su obavezni podaci sadržani u spiskovima iz ovog člana, Državna izborna komisija će, uz prethodno pribavljeni mišljenje Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, definisati i ostale podatke koji se objavljaju u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 19d

Zabrane iz čl. 19, 19a, 19b, 19c, i 21 ovog zakona ne važe u slučaju proglašenja vanrednog stanja, u skladu sa zakonom.

Član 19e

Svi državni i lokalni organi dužni su da Državnoj izbornoj komisiji dostavljaju na mjesecnom nivou, sve odluke i podatke o isplatama jednokratnih socijalnih i drugih naknada, kredita i drugih davanja ili povoljnosti na centralnom i lokalnom nivou uključujući i analitičke kartice sa njihovih računa, pogotovo za:

- 1) sve vrste jednokratnih socijalnih davavanja;
- 2) odobravanje svih vrsta trajnih socijalnih davanja novim korisnicima;
- 3) jednokratna vanredna davanja penzionerima;
- 4) razne vrste otpremnina;
- 5) jednokratne naknade štete izazvane vremenskim i drugim nepogodama;
- 6) kredite poljoprivrednicima i preduzetnicima;
- 7) subvencije i državnu pomoć privrednim društvima;
- 8) oprost PDV-a, ostalih poreza i parafiskalnih izdataka;
- 9) isplate dugovanja po osnovu stare devizne štednje;
- 10) dodjele stanova i stambenih kredita;
- 11) dodjele udžbenika i školskog pribora;
- 12) sva ostala davanja ili povoljnosti.

Sve informacije iz stava 1 ovog člana Državna izborna komisija je dužna da objavi na svojoj internet stranici u roku od 24 časa od dana dobijanja.

Sve informacije iz stava 1 ovog člana Državna izborna komisija je dužna dostaviti i radnom tijelu Skupštine nadležnom za pitanja antikorupcije, na mjesecnom nivou.

Član 11

U članu 20 dodaju se novi stavovi 3 i 4 koji glase:

„Svi državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave, javna preduzeća, javne ustanove, državni fondovi i privredna društva čiji je osnivač i/ili većinski ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave dužni su, na svojoj ili internet prezentaciji organa pod čijim se upravljanjem nalaze, objavljivati sedmodnevno sve izdate putne naloge za upravljanje službenim vozilima, od dana raspisivanja do dana održavanja izbora.

Putni nalozi iz stava 3 ovog člana dostavljaju se od strane institucija Državnoj izbornoj komisiji na nedjeljnem nivou radi vršenja provjera, a Državna izborna komisija ih takođe, na nedjeljnem nivou, dostavlja nadležnom radnom tijelu Skupštine za poslove antikorupcije.”

Član 12

Član 21 mijenja se i glasi:

„Zabranjeno je javno oglašavanje zapošljavanja ili zapošljavanje lica u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama, državnim fondovima i privrednim društvima čiji je osnivač i/ili većinski ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave od dana raspisivanja do dana održavanja izbora i mjesec dana nakon održavanja izbora.

Zabranjeno je zaključivanje svih ugovora o radu koje propisuje Zakon o radu uključujući i posebne ugovore o radu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, i mjesec dana nakon održavanja izbora, uključujući i:

- 1) ugovor o radu na određeno;
- 2) ugovor o radu direktora;
- 3) ugovor o radu za obavljanje poslova sa povećanim rizikom;
- 4) ugovor o radu sa nepunim radnim vremenom;
- 5) ugovor o radu za obavljanje poslova kod kuće;
- 6) ugovor o radu za obavljanje poslova u domaćinstvu;
- 7) ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova;
- 8) ugovor o izradi predmeta i pružanju usluga;
- 9) ugovori kojim se definiše volonterski rad;
- 10) ostali razni ugovori o djelu.

Izuzetno od stava 1 i 2 ovog člana, u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora moguće je zaključivati samo ugovore o radu na neodređeno vrijeme.

Izuzetno od stava 1 i 2 ovog člana, u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora moguće je zaključivati ugovore o radu na određeno vrijeme za hotelsko-turistička preduzeća sa vlasničkim udjelom države ili jedinice lokalne samouprave, kako bi se zapošljavanje sezonske radne snage za potrebe turizma odvijalo nesmetano.

Od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, i mjesec dana nakon održavanja izbora, zabranjeno je mijenjanje ugovora o radu, osim transformacije ugovora na određeno vrijeme u ugovor na neodređeno vrijeme, za lica koja su već zaposlena u državnim i lokalnim organima, institucijama i preduzećima kako bi se izbjeglo vršenje pritiska na ta lica da glasaju za neku koaliciju, političku partiju ili kandidata kroz njihovo raspoređivanje na bolja ili lošija radna mjesta, dislociranja i drugo.

Zabranjeno je angažovanje, u toku radnog vremena, na aktivnostima izborne kampanje državnim i javnim funkcionerima i zaposlenima u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama, državnim fondovima i privrednim društvima čiji je osnivač i/ili većinski ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave.

Zabranjeno je zaposlenima iz stava 6 ovog člana prikupljanje potpisa za političke partije u službenim prostorijama.

Član 13

Poslije člana 21 dodaje se novi član koji glasi:

, „Ništavost nezakonitih odluka

Član 21a

Sve odluke donijete suprotno članovima 16, 16a, 17, 18, 19, 19a, 19b, 19c, 20 i 21 su pravno ništave.

Sva novčana i druga materijalna sredstva koja pravna ili fizička lica ostvare kroz odluke iz stava 1 ovog člana dužna su vratiti u Budžet Crne Gore, i to budžetskoj jedinici "Državna izborna komisija".

Sredstva iz stava 2 ovog člana ne mogu se vratiti organu koji ih je dao ili obezbijedio odlukom iz stava 1 ovog člana.

Član 14

Član 29 mijenja se i glasi:

Nadzor i kontrolu nad sprovodenjem ovog zakona vrši Državna izborna komisija.

Državna revizorska institucija vrši reviziju, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom.

Član 15

Poslije člana 29 dodaje novi članovi 29a, 29b, 29c, 29d, 29e, 29f, 29g, 29h i 29i koji glase:

,,Postupak za provjeru povrede zakonom propisanih zabrana

Član 29a

Postupak u kojem se odlučuje da li postoji povreda zakona u dijelu finansiranja rada političkih partija ili finansiranja izborne kampanje propisana članovima 7, 7a, 8, 9, 10, 11, 11a, 12, 13, 14 i 15, kao i u dijelu zabrana propisanih članovima 16, 16a, 17, 18, 19, 19a, 19b, 19c, 20 i 21 pokreće i vodi Državna izborna komisija po službenoj dužnosti.

Postupak iz stava 1 ovog člana pokreće se i na osnovu predstavke fizičkog ili pravnog lica.

Državna izborna komisija dužna je da predstavku iz stava 2 ovog člana razmotri u roku od 24 časa od trenutka prijema, i da u roku od 48 časova doneše preliminarnu odluku.

Preliminarna odluka iz stava 3 ovog člana dostavlja se subjektu na kojeg se odnosi u roku od 24 časa po donošenju, kako bi se subjekt izjasnio na navode iz preliminarne odluke.

Rok za izjašnjenje na preliminarnu odluku iz stava 4 ovog člana je 48 časova od dana njenog dostavljanja, i ukoliko se ne dostavi u ovom roku, smatra se da je subjekt saglasan sa navodima iz preliminarne odluke.

Po dostavljanju odgovora na preliminarnu odluku iz stava 3 ovog člana, odnosno istekom roka iz stava 5 ovog člana, Državna izborna komisija donosi konačnu odluku u roku od 48 časova, i odmah je objavljuje na svojoj internet stranici.

Ukoliko je postupak pokrenut na osnovu predstavke trećeg lica, Državna izborna komisija je dužna u roku od 24 časa trećem licu dostaviti konačnu odluku iz stava 6 ovog člana.

Pored odluke iz stava 6 ovog člana Državna izborna komisija dužna je podnosiocu predstavke dostaviti i informacije o svim koracima koje će povodom predstavke preduzeti, uključujući i pokretanje prekršajnih postupaka protiv subjekata koji su predmet predstavke.

Sva dokumenta iz stava 1 do 8 ovog člana Državna izborna komisija dužna je objaviti na svojoj internet stranici najkasnije u roku od 24 časa od trenutka prijema ili sačinjavanja.

Protiv odluke Državne izborne komisije iz stava 6 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom суду u roku od 72 časa. Tužba odlaže izvršenje odluke.

Upravni sud je obavezan da doneše presudu po tužbi iz stava 5 ovog člana u roku od 48 časova, i da je u roku od 24 časa dostavi strankama u postupku.

Administrativna istraga

Član 29b

Državna izborna komisija sprovodi administrativnu istragu u cilju dokazivanja navoda iz postupaka po službenoj dužnosti i po predstavkama građana iz člana 29a stav 1 i 2 ovog zakona.

U cilju vršenja administrativne istrage Državna izborna komisija:

- pristupa podacima u posjedu svih relevantnih subjekata;

- vrši direktni uvid u rad i dokumentaciju svih relevantnih subjekata;
- obavlja administrativna saslušanja svih relevantnih subjekata;
- inicira pokretanje prekršajnog i krivičnog postupka pred nadležnim organima kao i postupak utvrđivanja ništavosti odluka.

Relevantni subjekti iz stava 2 ovog člana su:

1. državni organi;
2. organi državne uprave;
3. organi lokalne samouprave;
4. organi lokalne uprave;
5. javna preduzeća;
6. javne ustanove;
7. državni fondovi;
8. privredna društva čiji je osnivač i/ili većinski ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave;
9. podnosioci izbornih lista;
10. političke partije;
11. nezavisni kandidati.

Pristup podacima

Član 29c

Pristup podacima koje posjeduju subjekti iz člana 29b stav 3 ovog Zakona Državna izborna komisija ostvaruje na osnovu pisanog zahtjeva.

Subjekti iz člana 29b stav 3 ovog Zakona dužni su da Državnoj izbornoj komisiji dostave tražene informacije u roku od 48 časova od trenutka prijema zahtjeva.

U slučaju da traženi podaci iz stava 1 i 2 ovog člana nisu dostavljeni u roku propisanom u stavu 2 ovog člana, pristup podacima u posjedu subjekata iz člana 29b stav 3 tačke 1 do tačke 8 ovog Zakona Državna izborna komisija ostvaruje direktno, kroz posjetu subjektu.

Ukoliko subjekti iz člana 29b stav 3 tačke 9 do tačke 11 ovog Zakona ne dostave tražene podatke u skladu sa stavom 1 i 2 ovog člana, Državna izborna komisija u roku od 48 časova donosi rješenje o direktnom pristupu podacima kroz posjetu subjektu, koje je dužna da mu dostavi u roku od 24 časa.

Protiv rješenja Državne izborne komisije iz stava 4 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom суду u roku od 72 časa. Tužba odlaze izvršenje rješenja.

Upravni sud je obavezан da doneše presudu po tužbi iz stava 5 ovog člana u roku od 48 časova, i da je u roku od 24 časa dostavi strankama u postupku.

Nakon donošenja presude Upravnog suda ili isteka roka iz stava 5 ovog člana, Državna izborna komisija pristup podacima ostvaruje direktno, kroz posjetu subjektu.

Direktni uvid u rad i dokumentaciju

Član 29d

Da bi izvršila posjetu subjektu iz člana 29b stav 3 ovog zakona, Državna izborna komisija je dužna da posjetu najavi pisanim putem, najkasnije 24 časa prije termina posjete.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, Državna izborna komisija posjetu može izvršiti i bez uručene pisane najave, ukoliko subjekti iz člana 29b stav 3 odbiju prijem;

Tokom posjete subjektima iz člana 29b stav 3 ovog zakona Državna izborna komisija ima pravo da pristupi svim podacima koji se nalaze u posjedu subjekta, da ih umnožava i preuzima u bilo kojem drugom obliku, bez ograničenja.

Administrativna saslušanja

Član 29e

Državna izborna komisija može obaviti administrativno saslušanje bilo kog lica povezanog sa subjektom iz člana 29b stav 3 ovog zakona i lica na osnovu čije predstavke je pokrenut postupak, radi pribavljanja dodatnih informacija.

Zahtjev za administrativnim saslušanjem licu iz stava 1 ovog člana šalje se najkasnije 24 časa prije početka saslušanja, sa jasno naznačenim mjestom, datumom i vremenom saslušanja, kao i temom na koju se lice saslušava.

Administrativno saslušanje se odvija u prostorijama Državne izborne komisije, u skladu sa posebnim Pravilnikom koji donosi državna izborna komisija.

Svakom administrativnom saslušanju, pored lica koje se saslušava, moraju biti prisutni najmanje još i predsjednik i sekretar državne izborne komisije.

Odziv administrativnom saslušanju svih lica iz stava 1 ovog člana je obavezan.

Stručna podrška u sprovođenju administrativne istrage

Član 29f

Pored zaposlenih u Državnoj izbornoj komisiji, stručnu podršku za sprovođenje administrativne istrage komisiji mogu pružati i drugi naučni i stručni radnici i institucije.

Radi sprovođenja administrativne istrage i donošenja odluka po primljenim predstavkama, Državna izborna komisija ima pravo da angažuje stručnjake, odnosno institucije u skladu sa zakonom.

Pokretanje prekršajnog postupka i obaveza prijavljivanja krivičnog djela

Član 29g

U svakom od slučajeva kada Državna izborna komisija utvrdi kršenje ovog zakona dužna je pokrenuti prekršajni postupak pred nadležnim sudom najkasnije u roku od 7 dana od dana otkrivanja prekršaja.

Predsjednik, članovi i svi zaposleni u Državnoj izbornoj komisiji dužni su da prijave krivična djela za koja saznaju u vršenju službene dužnosti u roku od 7 dana.

Pokretanje postupka za utvrđivanje ništavosti odluka
Član 29h

Kako bi se utvrdila ništavost odluka iz člana 12a u vezi sa članovima 16, 16a, 17, 18, 19, 19a, 19b, 19c, 20 i 21 ovog Zakona, Državna izborna komisija za svako utvrđeno kršenje Zakona dostavlja nadležnom državnom organu inicijativu za pokretanje postupka utvrđivanja ništavosti odluke pred nadležnim sudom u roku od 48 časova od donošenja odluke.

Nadležni organ je dužan da postupak utvrđivanja ništavosti pokrene najkasnije 15 dana od dana prijema inicijative iz stava 1 ovog člana.

Sve inicijative iz stava 1 ovog člana kao i odluke sudova donijete po inicijativama nadležni organ objavljuje na svom sajtu, najkasnije 24 časa po podnošenju odnosno dobijanju dokumenta.

Shodna primjena propisa
Član 29i

U postupku pred Državnom izbornom komisijom shodno se primjenjuju odredbe zakona koji uređuju opšti upravni postupak i inspekcijski nadzor.

Član 16

Poslije člana 32 dodaje se novo poglavlje i novi član koji glase:

„VIIa PARLAMENTARNI NADZOR

Član 32a

Skupština Crne Gore, preko radnog tijela nadležnog za pitanje antikorupcije, vrši parlamentarni nadzor nad sprovodenjem ovog zakona.

Radno tijelo iz stava 1 ovog člana ima pravo pristupa svim informacijama u posjedu subjekata iz člana 29b stav 3 ovog zakona.

Informacije iz stava 2 ovog člana subjekt je dužan dostaviti nadležnom radnom tijelu Skupštine najkasnije 48 časova od dana podnošenja zahtjeva.

Sve informacije bitne za praćenje izbornog procesa, u oblastima posebno osjetljivim na zloupotrebe, dostavljaju se radnom tijelu proaktivno, na nedeljnom nivou, od strane nadležnih državnih i lokalnih institucija.

Informacije iz stava 4 ovog člana obuhvataju:

1. Izvod iz državnog trezora;
2. Izvod iz trezora jedinice lokalne samouprave;
3. Podatke o zapošljavanju na državnom i lokalnom nivou;
4. Podatke o jednokratnim socijalnim davanjima na državnom i lokalnom nivou;
5. Podatke o drugim jednokratnim davanjima, dotacijama i subvencijama na državnom i lokalnom nivou;
6. Podatke o otpisu i oprostu poreza, drugih fiskalnih i parafiskalnih nameta na državnom i lokalnom nivou;

Preciznu listu institucija i podataka koje su dužne da dostavljaju utvrđuje nadležno radno tijelo Skupštine u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona."

Član 17

Član 33 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 10.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) za finansiranje redovnog rada političke partije uplati više od 10.000 eura na godišnjem nivou (član 8 stav 4);
- 2) za finansiranje izborne kampanje uplati iznos veći od iznosa propisanog u članu 13 stav 2 ovog zakona (član 13 stav 2);
- 3) za finansiranje partija ili izborne kampanje uplati prilog suprotno članu 16 (član 16);
- 4) donira sredstva suprotno članu 16a ovog Zakona (član 16a);
- 5) vrši dotacije ili oprost dugova ili ne dostavi informacije ili ne objavi informacije u skladu sa članom 19c ovog Zakona (član 19c);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 eura do 2.000 eura."

Član 18

Član 34 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 5.000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj politička partija, ako:

- 1) podnositelj izborne liste ne odredi lice odgovorno za namjensko trošenje sredstava i za podnošenje izvještaja (član 15 stav 1);

2) potpis odgovornog lica ne deponuje kod institucije ovlašćene za poslove platnog prometa (član 15 stav 2);

3) podnositelj izborne liste, u roku od tri dana od dana određivanja lica iz člana 15 stav 1 ovog zakona, ne obavijesti Državnu revizorsku instituciju ili o svakoj promjeni koja se odnosi na status tog lica (član 15 stav 3);

4) statutom ne uredi način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja (član 24 stav 1);

5) statutom ne odredi lice odgovorno za finansijsko poslovanje i ne propiše način ostvarivanja uvida u prihode i rashode partije (član 24 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u političkoj partiji novčanom kaznom od 500 eura do 1.000 eura."

Sredstva koja je politička partija ostvarila suprotno ovom Zakonu oduzeće se u korist budžeta Crne Gore.

Član 19

Član 35 mijenja se i glasi

Novčanom kaznom od 10.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj politička partija, ako:

1) prikupi sredstva iz privatnih izvora u iznosu većem od propisanog u članu 8 stav 1 ovog zakona (član 8 stav 1);

2) prikupi sredstva iz privatnih izvora u iznosu većem od propisanog u članu 8 stav 2 ovog zakona;

3) ne donose odluku o visini članarine za tekuću godinu najkasnije do kraja januara tekuće godine i istu ne dostavi Državnoj izbornoj komisiji (član 8 stav 3);

4) donese odluku o visini članarine suprotno članu 3 stav 2 ovog zakona;

5) prikupi sredstva suprotno članu 13 stav 1 (član 13 stav 1)

6) u svrhu prikupljanja sredstava za finansiranje izborne kampanje podnositelj izborne liste ne otvari poseban žiro račun kod institucije ovlašćene za poslove platnog prometa (član 14 stav 1);

7) poseban žiro račun iz člana 14 stava 1 ovog zakona koristi u druge svrhe (član 14 stav 1);

8) sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje ne uplati na račun iz člana 14 stav 1 ovog zakona i sva plaćanja troškova izborne kampanje ne vrši sa tog računa (član 14 stav 2);

9) višak sredstava za finansiranje izborne kampanje, prikupljenih iz privatnih izvora, ne prebaci na stalni žiro račun političke partije (član 14 stav 3);

10) ne izvrši povraćaj sredstava u budžet Crne Gore, odnosno budžet lokalne samouprave (član 14 stav 4);

11) primi materijalnu i finansijsku pomoć ili nenovčane priloge suprotno članu 16 ovog Zakona;

12) vrši pritisak na pravna lica, privredna društva i fizička lica na način definisan u članu 17;

13) distribuira propagandni materijal suprotno članu 18 stav 2;

- 14) ne vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima i rashodima po porijeklu, visini i strukturi prihoda i rashoda, u skladu sa zakonom (član 23 stav 1);
- 15) ne podnese ili podnese netačan i nepotpun godišnji završni račun organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika i Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu (član 23 stav 2);
- 16) u izvještaju netačno ili nepotpuno iskaže ukupno prikupljena i utrošena sredstva (član 25 stav 4);
- 17) u roku od 30 dana od dana održavanja izbora ne podnese Državnoj revizorskoj instituciji izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju (član 25 stav 1);
- 18) izvještaje iz člana 25 stav 1 i 3 ovog zakona ne dostavi u štampanoj i elektronskoj formi na obrascu koji utvrdi Ministarstvo (član 25 stav 1 i 3);
- 19) izvještaji iz člana 25 stav 1 i 3 ovog zakona ne sadrže podatke iz člana 25 stav 4 (član 25 stav 4);
- 20) uz izvještaje iz člana 25 st. 1 i 3 ovog zakona ne dostavi jedinstvene izvode iz banke koji prikazuje sve prihode i rashode sa tih računa u periodu od njihovog otvaranja do dana podnošenja izvještaja sa dokumentacijom (član 25 stav 5);
- 21) do 31. marta tekuće godine ne podnese Državnoj izbornoj komisiji tačan i potpun izvještaj o godišnjim prihodima, imovini i rashodima za prethodnu godinu (član 27 stav 1);
- 22) ne dostavi Državnoj izbornoj komisiji finansijske izvještaje i izvještaje o imovini svih pravnih lica i privrednih društava koje je osnovala ili u kojima ima vlasnički udio ili ne dostavi prateća dokumenta (član 27 stav 2);
- 23) petnaestodnevno u toku izborne kampanje ne dostavlja Državnoj izbornoj komisiji izvještaj o prilozima pravnih i fizičkih lica (član 28 stav 1);
- 24) izvještaj iz člana 28 stava 1 ovog zakona ne sadrži podatke predviđene posebnim obrascem koji je propisan od strane Državne izborne komisije (član 28 stav 2).
- 25) ne dostavi podatke Državnoj izbornoj komisiji u skladu sa članovima 29a, 29b, 29c ili 29d ovog Zakona;
- 26) ne odazove se pozivu Državne izborne komisije za administrativno saslušanje (član 29e);
- 27) ne dostavi podatke radnom tijelu Skupštine u skladu sa članom 32a;

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u političkoj partiji novčanom kaznom od 1.000 eura do 2.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana odgovornom licu u političkoj partiji izreći će se zaštitna mjera zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti u trajanju od šest mjeseci do dvije godine.

Sredstva koja je politička partija ostvarila suprotno ovom Zakonu oduzeće se u korist budžeta Crne Gore.

Član 20

Član 36 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 1.000 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice Državne izborne komisije, ako:

- 1) ako odluku o visini članarine političke partije za tekuću godinu ne objavi na svojoj internet stranici u roku od sedam dana (član 8 stav 3);
- 2) ne dostavi obavještenje o broju osvojenih mandata Ministarstvu odnosno organu lokalne uprave (član 11 stav 1);
- 3) Na svojoj internet stranici ne objavi podatke u skladu sa članom 19a;
- 4) postupi suprotno članu 19c stav 8
- 5) Na svojoj internet stranici ne objavi ili radnom tijelu Skupštine ne dostavi podatke u skladu sa članom 19e;
- 6) Na svojoj internet stranici ne objavi ili radnom tijelu Skupštine ne dostavi podatke u skladu sa članom 20;
- 7) u roku od sedam dana od dana prijema ne objavi na svojoj internet stranici sva dokumenta iz člana 23 st. 2 i 3 ovog zakona (član 23 stav 4);
- 8) izvještaje i izvode iz člana 25 ovog zakona, zajedno sa izvještajem o reviziji, u roku od sedam dana od dana prijema, ne objavi na svojoj internet stranici (član 26);
- 9) ne objavi na svojoj internet stranici izvještaje iz člana 27 st. 1 i 2 ovog zakona, najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema (član 27 stav 3);
- 10) ne propiše sadržinu izvještaja iz člana 28 stav 1 (član 28 stav 2);
- 11) ne objavi izvještaj iz člana 28 stava 1 ovog zakona na internet stranici u roku od sedam dana od dana prijema (član 28 stav 3).
- 12) ne pokrene postupak provjere povrede Zakonom propisanih zabrana ili ne objavi podatke iz člana 29a;
- 13) izvrši posjetu subjektu iz člana 29b stav 3 suprotno članu 29d ovog zakona;
- 14) ne pokrene prekršajni postupak ili ne prijavi krivično djelo u skladu sa članom 29g ovog zakona;
- 15) ne inicira pokretanje postupka za utvrđivanje ništavosti u skladu sa članom 29h ovog Zakona;
- 16) ne dostavi informacije skupštinskom radnom tijelu u skladu sa članom 32a ovog Zakona;

Član 21

Član 37 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 1.000 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave, javnom preduzeću, javnoj ustanovi, državnom fondu ili privrednom društvu čiji je osnivač i/ili većinski ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave ako:

- 1) raspodijeli budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada parlamentarnih partija u Skupštini suprotno članu 7 ili 7a;
- 2) raspodijeli sredstva za finansiranje redovnog rada parlamentarnih partija u skupštinstima opština suprotno članu 7 ili 7a ovog zakona;

3) ne prenose sredstva iz člana 7 ili 7a ovog zakona parlamentarnim partijama mjesечно do petog u mjesecu za prethodni mjesec, nakon podnošenja poslednjeg završnog računa iz člana 23 ovog zakona za prethodnu godinu u zakonskom roku (član 7 ili 7a);

4) ne utvrdi visinu budžetskih sredstava iz člana 8 stav 1 ovog Zakona do 31. januara tekuće godine (član 8 stav 5);

5) ne izvrši raspodjelu sredstava u skladu sa članom 10 ili članom 11 ili članom 11a;

6) akt o prenosu sredstava sa, odgovarajućom dokumentacijom ne objavi na internet stranici u roku od sedam dana od dana donošenja (član 11 stav 2);

7) primi donaciju suprotno članu 16a;

8) vrši pritisak na pravna lica ili privredna društva ili fizička lica na način definisan članom 17 (član 17);

9) se reklamiraju državni organi i organi lokalne samouprave, javna preduzeća, javne ustanove i državni fondovi u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, ili ukoliko se u njihovim prostorijama distribuiraju propagandni materijali političkih partija (član 18);

10) Troše sredstva ili ne dostavljaju dokumentaciju ili je ne objavljuju na internetu u skladu sa članom 19 ili članom 19a ili članom 19b ili članom 19c ili članom 19e ovog Zakona (član 19 ili član 19a ili član 19b ili član 19c ili član 19e);

11) koristi službeni automobil, osim u slučajevima službene potrebe, nakon radnog vremena, u periodu od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora ili ne dostavljaju ili ne objavljuju podatke u skladu sa članom 20 ovog Zakona (član 20);

12) vrši javno oglašavanje ili zapošljavanje lica ili izmjene ugovora o radu suprotno odredbama iz člana 21 ovog Zakona (član 21).

13) ne dostavi podatke Državnoj izbornoj komisiji u skladu sa članom 29a ili članom 29b ili članom 29c ili članom 29d ovog Zakona (član 29a ili član 29

14) ne odazove se pozivu za administrativno saslušanje i postupi suprotno članu 29e;

15) ne pokrene postupak ili ne objavi podatke u skladu sa članom 29h;

16) ne dostavi podatke nadležnom skupštinskom radnom tijelu u skladu sa članom 32a;

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana izriče se zaštitna mjera zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti u trajanju od šest mjeseci do dvije godine.

Član 22

Član 38 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 1.000 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

1) za finansiranje redovnog rada političke partije uplati više od 2.000 eura na godišnjem nivou (član 8 stav 4);

2) za finansiranje izborne kampanje izvrši uplatu ili prilog u vrijednosti većoj od 2.000 eura (član 13 stav 2).

- 3) za finansiranje partija ili izborne kampanje uplati prilog suprotno članu 16 (član 16);
- 4) donira sredstva suprotno članu 16a ovog Zakona (član 16a);
- 5) vrši pritisak na pravna lica ili privredna društva ili fizička lica na način propisan članom 17 ovog Zakona (član 17);
- 6) distribuira propagandni materijal suprotno članu 18;
- 7) radi na aktivnostima izborne kampanje ili prikupljanjima potpisa suprotno članu 21 ovog Zakona;
- 8) ne odazove se pozivu za administrativno saslušanje i postupi suprotno članu 29e;

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 4.000 eura."

Član 23

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I.USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih partija sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore kojim je priopisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zaključcima o izgrađivanju povjerenja u izborni proces, koje je donijela Skupština Crne Gore, Radna grupa za izgrađivanje povjerenja u izborni proces je ovlašćena da pripremi izmjene seta zakona, u cilju daljeg jačanja povjerenja u izborni proces. Jedan od tih zakona je i Zakon o finansiranju političkih partija, u čijoj izradi su pomogli i eksperți Evropske komisije.

Upravo ovaj Zakon preciznije propisuje trošenje državnih fondova u periodu predizborne kampanje, što je bio predmet posebne zabrinutosti Evropske Unije i OEBS-a, kao i crnogorskih nevladinih organizacija, medija i opšte javnosti. Zato je usvajanje upravo ovog Zakona ključno za vraćanje povjerenja u izborni proces i povećanje transparentnosti trošenja državnih sredstava.

III. OBJAŠNJENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

U odnosu na postojeći Zakon o finansiranju političkih partija predložena su rješenja kojima će se obezbijediti da rad političkih partija bude unaprijeđen, kada je u pitanju i finansijsko poslovanje, kao i obezbjeđenje boljih uslova rada. (čl. 1, 2, 3 i 4 Predloga zakona)

U odnosu na postojeći Zakon, propisuje se nova zabrana finansiranja političkih partija za pravna i fizička lica koja su pod istragom, protiv kojih je u toku sudski proces ili koja su osuđena zbog počinjenog krivičnog djela sa elementima korupcije ili organizovanog kriminala. (Član 5 Predloga zakona)

Nakon što je Zakonom uvedena zabrana donacija partijama od strane subjekata koji su poslovali sa državom, privatni investitori su počeli da doniraju infrastrukturne objekte državi i jedinicama lokalne samouprave, umjesto da doniraju političkim partijama. Kako takva vrsta ponašanja investitora, u toku izbornog perioda, nesporno vodi ka uticanju na rezultat izbora, smatramo da je treba ograničiti u ovom periodu. U dijelu subjekata kojima je zabranjeno da primaju donacije ovo rješenje je usklađeno sa drugim članovima važećeg zakona i ovog prijedloga i pisanim komentarima eksperata Evropske komisije. (Član 6 Predloga zakona)

Predlogom zakona se zabranjuje vršenje bilo kakvog pritiska na lica sa ciljem uticanja na izborni rezultat, uključujući i uticaj na fizička lica da glasaju za određenu listu, partiju ili kandidata. Takođe se zabranjuje pritisak na fizička lica da ne izađu na izbore (famozni slučajevi kupovine ličnih karata), odnosno da glasaju ili ne glasaju za određenu političku strukturu, što je nerijetko prijavljivano u predizbornom periodu. I ovaj član predloga predstavlja direktni odgovor na zahtjeve da se poveća povjerenje u izborni proces i sloboda izbora svakog građanina, pa i zaposlenih u državnoj administraciji. (Član 7 Predloga zakona)

Zabrana reklamiranja i distribucije materijala je dodatno pojašnjena i precizirana u odnosu na postojeće zakonsko rješenje. (Član 8 Predloga zakona)

Preciziran je način praćenja potrošnje sredstava od strane budžetskih jedinica, i propisana obaveza proaktivnog objavljivanja ovih informacija, kako bi svi zainteresovani subjekti mogli da prate da li se ova zabrana poštuje ili ne. Takođe, propisano je i da budžetske jedinice sve informacije o potrošnji u periodu izborne kampanje i neporedno nakon njega, dostavljaju nadležnom radnom tijelu Skupštine Crne Gore za pitanja antikorupcije. Imajući u vidu da svi državni organi već imaju ove podatke u elektronskoj formi uvođenje obaveze njihovog objavljivanja neće stvoriti dodatan pritisak na njihov svakodnevni rad. (Član 9 Predloga zakona)

Prema mišljenju mnogih međunarodnih i domaćih posmatrača, različite jednokratne isplate su najčešće korišćen način za uticanje na izborni rezultat liste, partije ili kandidata, jer se ovim mehanizmom može uticati na način glasanja većeg broja pojedinaca, posebno najsiromašnijih slojeva društva. Iz tog razloga, smatramo da je neophodno ovu mogućnost ograničiti. Ovim se prijedlogom značajno ograničava isplata jednokratnih socijalnih naknada u izbornom periodu, ali se ipak ostavlja mogućnost da se ljudima, koji se zaista nalaze u stanju socijalne potrebe materijalna pomoć dodijeli. Prijedlogom se ograničava i oprost dugova za struju, vodu i komunalije u toku izbornog perioda, kako bi se smanjio uticaj na birače da glasaju za političku opciju koja im ove benefite omogućava. Takođe, uveden je mehanizam kojim se oprost ove vrste dugova čini transparentnim, kao i mehanizam da skupštinsko radno tijelo nadležno za poslove antikorupcije provjerava na koji se način ove aktivnosti vrše. U predlogu je predviđeno donošenje posebnog podzakonskog akta čime bi se obezbijedila zaštita prava na privatnost u skladu sa preporukama eksperata Evropske komisije. U slučaju proglašenja vanrednog stanja, ni jedna od propisanih zabrana ne bi se primjenjivala, zbog specifičnosti situacije. Ovo rješenje obezbjeđuje da Državna izborna komisija dođe do svih relevantnih informacija koje se tiču jednokratnih davanja ili povoljnosti, kao i da ih sama Državna izborna komisija učini transparentnim ka krajnjim korisnicima - zainteresovanoj javnosti. Takođe, ova norma omogućava aktivno uključivanje i radnog tijela Skupštine koje se bavi pitanjima antikorupcije u praćenje jednokratnih davanja. (Član 10 Predloga zakona)

Shodno tome, u odnosu na postojeće rješenje, dodaje se stav 3 kojim se propisuje obaveza objavljivanja putnih naloga na sajtovima institucija, u periodu izborne kampanje. Takođe, propisuje se obaveza dostavljanja ovih podataka Državnoj izbirnoj

komisiji i skupštinskom radnom tijelu nadležnom za pitanja antikorupcije. (Član 11 Predloga zakona)

Dodatno je precizirano na koje se tipove zapošljavanja zabrana odnosi, a dodata su i nove zabrane koje se tiču mijenjanja ugovora o radu licima koja su već zapošljena, kako bi se onemogućilo vršenje pritiska na njih u toku izbornog perioda. Ove izmjene su usklađene sa Zakonom o radu u dijelu prelaska sa ugovora na određeno na ugovor na neodređeno vrijeme. (Član 12 Predloga zakona)

Propisuje se da su sve odluke donijete suprotno odredbama ovog zakona kojim su regulisane zabrane ništave, i da se sredstva ostvarena po tom osnovu moraju vratiti u Budžet Crne Gore, i to Državnoj izbirnoj komisiji, koja bi ih koristila za jačanje svojih kapaciteta. (Član 13 Predloga zakona)

Ovim predlogom se precizira da nadzor i kontrolu nad sprovođenjem ovog Zakona vrši Državna izbirna komisija, a da je Državna revizorska institucija zadužena za reviziju. Time se rješava ključni problem u postojećem Zakonu zahvaljujući kome ni jedna institucija formalno nije bila nadležna da utvrdi i onemogući zloupotrebe posebno u dijelu potrošnje državnih fondova u predizbornom periodu. (član 14 Predloga zakona)

Predlogom se precizira postupak u kome Državna izbirna komisija odlučuje da li je došlo do povrede zakona, i propisuje joj se jasna nadležnost u dijelu koji se odnosi na praćenje zloupotreba. Po prvi put Državnoj izbirnoj komisiji daje se mehanizam Administrativne istrage, ali uz vođenje računa o mogućnostima zloupotrebe i vršenja pritiska na političke partije gdje se u skladu sa mišljenjem eksperata Evropske komisije propisuje zaštita pred nadležnim sudom. Ovim predlogom omogućava se Državnoj izbirnoj komisiji da pristupa podacima kako bi utvrdila kršenja ovog Zakona. Propisana je i procedura za održavanje administrativnog saslušanja od strane Državne izbirne komisije. Takođe je propisana obaveza da DIK-a da pokreće prekršajne postupke kada utvrdi da je zakon prekršen ali i da prijavi krivična djela. Takođe, ovim članom se propisuje način na koji se pokreće postupak utvrđivanja ništavosti odluka donijetih suprotno ovom zakonu. Propisana je i shodna primjena propisa koji se odnose na opšti upravni postupak i inspekcijski nadzor. (Član 15 Predloga zakona)

Predlogom zakona je propisano da parlamentarni nadzor nad sprovođenjem ovog Zakona vrši radno tijelo Skupštine nadležno za poslove antikorupcije, te se propisuje kako i na koji način vrši svoju funkciju. (član 16 Predloga zakona)

U skladu sa preporukama eksperata Evropske komisije predlogom su nešto pooštrenе kazne imajući u vidu ograničenja propisana zakonom o prekršajima. Takođe, predlogom se propisuju i novi prekršaji koji su bili propušteni u važećem zakonu, odnosno koji se odnose na nove članove zakona propisane ovim predlogom. Pored toga, za jednu vrstu prekršaja pored novčanih kazni za odgovorna lica propisano je i izricanje zaštitnih mjera u skladu sa Zakonom o prekršajima. U skladu sa opštim principom da niko ne može zadržati korist pribavljenu kažnjivim djelom propisano je i oduzimanje novčanih

sredstava stečenih izvršenjem pojedinih prekršaja u korist budžeta (članovi 17, 18, 19, 20 i 21 i 22)

Predlogom je predviđeno da stupa na snagu danom objavljivanja u službenom listu, imajući u vidu izvjesno raspisivanje lokalnih izbora na proljeće ove godine, kao i začaj koji regulisanje ovog pitanja ima u procesu evropskih integracija. (član 23)

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbeđivati dodatna sredstva u Budžetu Crne Gore, kao što je to i predviđeno Akcionim planom za poglavje 23 u dijelu koji se odnosi na monitoring sprovođenja Zakona o finansiranju političkih partija.

V. TEKST ODREDABA ZAKONA O FINANSIRANJU POLITIČKIH PARTIJA KOJE SE MIJENJAJU

Korišćenje sredstava iz privatnih izvora

Član 6

Za finansiranje redovnog rada i troškova izborne kampanje politička partija i podnositelj izborne liste mogu prikupljati sredstva iz privatnih izvora, u skladu sa ovim zakonom.

Član 7

Budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada parlamentarnih partija u Skupštini Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština) iznose 0,5% ukupnih planiranih budžetskih sredstava, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta i budžeta državnih fondova (tekući budžet), za godinu za koju se budžet donosi.

Budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada parlamentarnih partija u skupštinama opština iznose 1% ukupnih planiranih budžetskih sredstava, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta (tekući budžet), za godinu za koju se budžet opštine donosi.

Izuzetno, za opštine čiji je budžet manji od pet miliona eura, budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada parlamentarnih partija u skupštinama opština iznose od 1% do 3% ukupnih planiranih budžetskih sredstava, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta (tekući budžet), za godinu za koju se budžet opštine donosi.

Sredstva iz st. 1, 2 i 3 ovog člana u visini od 20% raspodjeljuju se u jednakim iznosima parlamentarnim partijama u Skupštini, odnosno skupštinama opština, a ostalih 80% sredstava, srazmjerno ukupnom broju poslaničkih, odnosno odborničkih mandata koja imaju u trenutku raspodjele.

Ukoliko poslanik ili poslanici, odbornik ili odbornici nakon konstituisanja predstavničkog tijela u kojem su izabrani napuste ili promijene članstvo u političkoj partiji, finansijska sredstva koja se raspoređuju u skladu sa stavom 4 ovog člana, ostaju političkoj partiji kojoj je poslanik pripadao u trenutku konstituisanja Skupštine Crne Gore.

Organ državne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo), odnosno nadležni organ lokalne uprave (u daljem tekstu: organ lokalne uprave) sredstva iz st. 1, 2 i 3 ovog člana mjesечно prenosi parlamentarnim partijama, do petog u mjesecu za prethodni mjesec.

Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave obustaviće uplatu sredstava iz st. 1, 2 i 3 ovog člana parlamentarnim partijama, ako se u predviđenom roku iz člana 23 ovog zakona ne podnese završni račun za prethodnu godinu.

Zabрана финансирања

Član 16

Zabranjeno je političkim partijama i grupama građana primanje materijalne i finansijske pomoći i nenovčanih priloga od: drugih država, privrednih društava i pravnih lica van teritorije Crne Gore; fizičkih lica i preduzetnika koja nemaju biračko pravo u Crnoj Gori, anonimnih darodavaca; javnih ustanova, pravnih lica i privrednih društava sa učešćem državnog kapitala; sindikata; vjerskih zajednica i organizacija; nevladinih organizacija; kazina, kladionica i drugih priređivača igara na sreću.

Prihodi iz člana 3 ovog zakona mogu se prikupljati samo preko odgovarajućeg žiro računa.

Zabranjeno je političkim parijama i drugim podnosiocima izbornih lista da primaju priloge od pravnih lica, privrednih društava i preduzetnika i sa njima povezanih pravnih i fizičkih lica, koji su, na osnovu ugovora sa nadležnim organima, u skladu sa zakonom, vršili poslove od javnog interesa ili su zaključili ugovor u postupku javnih nabavki, u periodu od dvije godine koji prethodi zaključivanju ugovora, za vrijeme trajanja tog poslovnog odnosa, kao i dvije godine nakon prestanka tog poslovnog odnosa.

Zabрана вршења притиска

Član 17

Zabranjeno je vršenje bilo kog oblika pritiska na pravna lica, privredna društva i fizička lica prilikom prikupljanja priloga za političku partiju i za drugog podnosioca izborne liste.

Zabрана рекламирања и distribucije materijala

Član 18

Zabranjeno je plaćeno reklamiranje državnih organa i organa lokalne samouprave, javnih preduzeća, javnih ustanova i državnih fondova u periodu od dana raspisivanja do završetka izbornog dana.

Zabranjena je distribucija propagandnog materijala političkih partija u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama i državnim fondovima u toku izbornog procesa.

Ograničenje upotrebe državnih sredstava

Član 19

Državnim i lokalnim budžetskim potrošačkim jedinicama, osim Državnoj izbornoj komisiji i opštinskim izbornim komisijama, zabranjena je mjesecna potrošnja veća od prosječne mjesecne potrošnje u prethodnih šest mjeseci od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, osim u slučajevima vanrednog stanja, u skladu sa zakonom.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ukoliko se izbori održavaju u prvoj polovini godine zabranjena je mjesecna potrošnja budžetskim potrošačkim jedinicama veća od iznosa određenih mjesecnim planom potrošnje koji utvrdi Ministarstvo ili organ lokalne uprave na početku fiskalne godine.

Korišćenje službenih automobila

Član 20

Zabranjeno je državnim i javnim funkcionerima korišćenje službenih automobila nakon radnog vremena u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, osim u slučajevima službene potrebe.

Zabrana iz stava 1 ovog člana ne odnosi se na lica koja imaju status štićenih ličnosti.

Zabrana zapošljavanja i angažovanja zaposlenih lica

Član 21

Zabranjeno je javno oglašavanje i zapošljavanje lica u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama i državnim fondovima, na određeno vrijeme i angažovanje po ugovoru o djelu, u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora.

Zabranjeno je angažovanje, u toku radnog vremena, na aktivnostima izborne kampanje državnim i javnim funkcionerima i zaposlenim u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama i državnim fondovima.

Zabranjeno je zaposlenima iz stava 2 ovog člana prikupljanje potpisa za političke partije u službenim prostorijama.

Organi

Član 29

Sprovođenje ovog zakona vrši Državna revizorska institucija i Državna izborna komisija, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom.

Prekršaji

Član 33

Novčanom kaznom od 5. 000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) za finansiranje redovnog rada političke partije uplati više od 10.000 eura na godišnjem nivou (član 8 stav 4);

2) za finansiranje izborne kampanje uplati iznos veći od iznosa propisanog u članu 13 stav 2 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Član 34

Novčanom kaznom od 5. 000 eura do 20. 000 eura kazniće se za prekršaj politička partija, ako:

- 1) višak sredstava za finansiranje izborne kampanje, prikupljenih iz privatnih izvora, ne prebac na stalni žiro račun političke partije (član 14 stav 3);
- 2) ne izvrši povraćaj sredstava u budžet Crne Gore, odnosno budžet lokalne samouprave (član 14 stav 4);
- 3) podnositelj izborne liste ne odredi lice odgovorno za namjensko trošenje sredstava i za podnošenje izvještaja (član 15 stav 1);
- 4) potpis odgovornog lica ne deponuje kod institucije ovlašćene za poslove platnog prometa (član 15 stav 2);
- 5) podnositelj izborne liste, u roku od tri dana od dana određivanja lica iz člana 15 stav 1 ovog zakona, ne obavijesti Državnu revizorsku instituciju ili o svakoj promjeni koja se odnosi na status tog lica (član 15 stav 3);
- 6) statutom ne uredi način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja (član 24 stav 1);
- 7) statutom ne odredi lice odgovorno za finansijsko poslovanje i ne propiše način ostvarivanja uvida u prihode i rashode partije (član 24 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u političkoj partiji novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Član 35

Novčanom kaznom od 10. 000 eura do 20. 000 eura kazniće se za prekršaj politička partija, ako:

- 1) prikupi sredstva iz privatnih izvora u iznosu većem od propisanog u članu 8 stav 1 ovog zakona;
- 2) prikupi sredstva iz privatnih izvora u iznosu većem od propisanog u članu 8 stav 2 ovog zakona;
- 3) ne donose odluku o visini članarine za tekuću godinu najkasnije do kraja januara tekuće godine i istu ne dostavi Državnoj izbornoj komisiji (član 8 stav 3);
- 3a) donese odluku o visini članarine suprotno članu 3 stav 2 ovog zakona;
- 4) u svrhu prikupljanja sredstava za finansiranje izborne kampanje podnositelj izborne liste ne otvari poseban žiro račun kod institucije ovlašćene za poslove platnog prometa (član 14 stav 1);
- 5) poseban žiro račun iz člana 14 stava 1 ovog zakona koristi u druge svrhe (član 14 stav 1);
- 6) sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje ne uplati na račun iz člana 14 stav 1 ovog zakona i sva plaćanja troškova izborne kampanje ne vrši sa tog računa (član 14 stav 2);

- 7) primi materijalnu i finansijsku pomoć i nenovčane priloge od: drugih država, privrednih društava i pravnih lica van teritorije Crne Gore, fizičkih lica i preduzetnika koja nemaju biračko pravo u Crnoj Gori, anonimnih darodavaca, javnih ustanova, pravnih lica i privrednih društava sa učešćem državnog kapitala, sindikata, vjerskih zajednica i organizacija, nevladinih organizacija, kazina, kladijonica ili drugih priređivača igara na sreću (član 16 stav 1);
  - 8) prikuplja prihode suprotno članu 16 stav 3 ovog zakona;
  - 9) primi priloge od pravnih lica, privrednih društava i preduzetnika koji su, na osnovu ugovora sa nadležnim organima, vršili poslove od javnog interesa ili zaključili ugovor u postupku javnih nabavki, u periodu od dvije godine koji prethodi zakljucivanju ugovora, za vrijeme trajanja tog poslovnog odnosa, kao i dvije godine nakon prestanka tog poslovnog odnosa (član 16 stav 3);
  - 10) vrši pritisak na pravna lica, privredna društva i fizička lica prilikom prikupljanja priloga za političku partiju (član 17);
  - 11) ne vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima i rashodima po porijeklu, visini i strukturi prihoda i rashoda, u skladu sa zakonom (član 23 stav 1);
  - 12) ne podnese ili podnese netačan i nepotpun godišnji završni račun organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika i Državnoj revizorskoj instituciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu (član 23 stav 2);
  - 13) u izvještaju netačno ili nepotpuno iskaže ukupno prikupljena i utrošena sredstva (član 25 stav 4);
  - 14) u roku od 30 dana od dana održavanja izbora ne podnese Državnoj revizorskoj instituciji izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju (član 25 stav 1);
  - 15) izvještaj iz člana 25 stav 1 ovog zakona ne dostavi u štampanoj i elektronskoj formi na obrascu koji utvrđi Ministarstvo (član 25 stav 2);
  - 16) uz izvještaje iz člana 25 st. 1 i 3 ovog zakona ne dostavi jedinstvene izvode iz banke koji prikazuje sve prihode i rashode sa tih računa u periodu od njihovog otvaranja do dana podnošenja izvještaja sa dokumentacijom (član 25 stav 5);
  - 17) do 31. marta tekuće godine ne podnese Državnoj izbornoj komisiji tačan i potpun izvještaj o godišnjim prihodima, imovini i rashodima za prethodnu godinu (član 27 stav 1);
  - 18) ne dostavi Državnoj izbornoj komisiji finansijske izvještaje i izvještaje o imovini svih pravnih lica i privrednih društava koje je osnovala ili u kojima ima vlasnički udio (član 27 stav 2);
  - 19) petnaestodnevno u toku izborne kampanje ne dostavlja Državnoj izbornoj komisiji izvještaj o prilozima pravnih i fizičkih lica (član 28 stav 1);
  - 20) izvještaj iz člana 28 stava 1 ovog zakona ne sadrži podatke predviđene posebnim obrascem koji je propisan od strane Državne izborne komisije (član 28 stav 2).
- Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u političkoj partiji novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Član 36

Novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice Državne izborne komisije, ako:

- 1) najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema odluke o visini članarine političke partije za tekuću godinu ne objavi na svojoj internet stranici (član 8 stav 3);
- 2) briše se ("Sl. list CG", br. 01/12);
- 3) briše se ("Sl. list CG", br. 01/12);
- 4) u roku od sedam dana od dana prijema ne objavi na svojoj internet stranici sva dokumenta iz člana 23 st. 2 i 3 ovog zakona (član 23 stav 4);
- 5) briše se ("Sl. list CG", br. 01/12);
- 6) izvještaje i izvode iz člana 25 ovog zakona, zajedno sa izvještajem o reviziji, u roku od sedam dana od dana prijema, ne objavi na svojoj internet stranici (član 26);
- 7) ne objavi na svojoj internet stranici izvještaje iz člana 27 st. 1 i 2 ovog zakona, najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema (član 27 stav 3);
- 8) ne objavi izvještaj iz člana 28 stava 1 ovog zakona na internet stranici u roku od sedam dana od dana prijema (član 28 stav 3).

Član 37

Novčanom kaznom od 200 eura do 2. 000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u državnom organu ili organu lokalne uprave, ako:

- 1) raspodijeli budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada parlamentarnih partija u Skupštini suprotno članu 7 stav 1 ovog zakona;
- 2) raspodijeli sredstva za finansiranje redovnog rada parlamentarnih partija u skupštinama opština suprotno članu 7 stav 2 ovog zakona;
- 3) ne prenose sredstva iz člana 7 st. 1, 2 i 3 ovog zakona parlamentarnim partijama mjesечно do petog u mjesecu za prethodni mjesec, nakon podnošenja poslednjeg završnog računa iz člana 23 ovog zakona za prethodnu godinu u zakonskom roku (član 7 stav 5);
- 4) ne izvrši raspodjelu sredstava u skladu sa članom 10 stav 2 ovog zakona (član 10 stav 2);
- 5) sredstva iz člana 10 stava 3 ovog zakona ne raspodijeli u roku od sedam dana od dana kada su podnosioci izbornih lista dostavili Državnoj revizorskoj instituciji izvještaje o sredstvima prikupljenim i utrošenim za izbornu kampanju i propratnom dokumentacijom iz članom 25 ovog zakona (član 10 stav 4);
- 6) sredstva iz člana 10 ovog zakona ne prenese podnosiocima izbornih lista, nakon dobijanja obavještenja Državne izborne komisije i Državne revizorske institucije (član 11 stav 1);
- 6a) akt o prenosu sredstava sa, odgovarajućom dokumentacijom ne objavi na internet stranici u roku od sedam dana od dana donošenja (član 11 stav 2);
- 7) se reklamiraju državni organi i organi lokalne samouprave, javna preduzeća, javne ustanove i državni fondovi u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora (član 18 stav 1);
- 8) koristi službeni automobil, osim u slučajevima službene potrebe, nakon radnog vremena, u periodu od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora (član 20 stav 1);
- 9) vrši javno oglašavanje i zapošljavanje lica u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama i državnim fondovima na određeno vrijeme i angažovanje po

ugovoru o djelu, u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora (član 21 stav 1).

Član 38

Novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

- 1) za finansiranje redovnog rada političke partije uplati više od 2.000 eura na godišnjem nivou (član 8 stav 4);
- 2) za finansiranje izborne kampanje izvrši uplatu ili prilog u vrijednosti većoj od 2.000 eura (član 13 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 tačka 2 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 4.000 eura.